

II SKYRIUS

SPECIALŪS REIKALAVIMAI ŠIAS PAREIGAS EINANČIAM DARBUOTOJUI

5. Darbuotojas einantis šias pareigas turi atitikti šiuos specialius reikalavimus:
- 5.1. turėti aukštąjį universitetinį psichologijos išsilavinimą su magistro kvalifikaciniu laipsniu ar jam prilygintą išsilavinimą;
  - 5.2. išmanyti mokslo įrodymais grįstos psichologijos praktikos principus, metodinių rekomendacijų ir gairių taikymą praktikoje;
  - 5.3. asmenybės, psichologinės raidos ir psichopatologijos teorines paradigmas;
  - 5.4. psichikos ir elgesio sutrikimus ir jų teorines paradigmas;
  - 5.5. neuropsichologinius psichikos veiklos ir sutrikimų ypatumus;
  - 5.6. bendravimo, tarpasmeninių santykių, psichosocialinės adaptacijos ypatumus;
  - 5.7. psichologinio įvertinimo principus bei metodus ir jų taikymą;
  - 5.8. psichologinio poveikio priemones bei jų taikymą konsultuojant klientus, vykdant prevenciją ir reabilitaciją;
  - 5.9. psichologinius sveikatos ir ligų ypatumus, sveikatos stiprinimo ir ligų prevencijos principus;
  - 5.10. psichologinių krizių ir traumų psichologijos, suicidologijos principus;
  - 5.11. geba bendrauti su įvairaus amžiaus klientais ir jų artimaisiais;
  - 5.12. organizuoti ir planuoti savo veiklą, veikti savarankiškai, bendrauti ir dirbti komandoje, spręsti problemas ir priimti sprendimus pagal savo kompetenciją;
  - 5.13. nustatyti psichologinės intervencijos poreikį;
  - 5.14. atlikti psichologinį įvertinimą;
  - 5.15. atpažinti psichikos ir elgesio sutrikimus;
  - 5.16. atpažinti kliento savižudišką elgesį, įvertinti savižudybės riziką ir suteikti reikiamą pagalbą;
  - 5.17. mokėti pasirinkti ir taikyti klientams, turintiems įvairių psichikos ir elgesio sutrikimų, negalią, priklausantiems skirtingoms sociokultūrinėms grupėms, ir (ar) jų artimiesiems tinkamas psichologines intervencijas: individualias ir grupines psichologines konsultacijas, psichologinio poveikio priemones ir psichoterapijos technikas;
  - 5.18. įvertinti psichologinių intervencijų veiksmingumą;
  - 5.19. žinoti socialinės statistikos ir socialinės teisės pagrindus, mokėti valstybinę kalbą, žinoti dokumentų rengimo, tvarkymo ir apskaitos pagrindus;
  - 5.20. mokėti vieną iš Europos sąjungos kalbų (anglų, vokiečių, prancūzų);
  - 5.21. mokėti valdyti, kaupti, analizuoti, sisteminti, apibendrinti informaciją ir rengti išvadas, savarankiškai planuoti, organizuoti savo veiklą, pasirinkti psichologinio darbo metodus;
  - 5.22. mokėti dirbti su kompiuterinėmis programomis: MS Word, MS Excel, MS Outlook, Internet Explorer, dokumentų valdymo sistema ir kt.
  - 5.23. gebėti bendrauti ir bendradarbiauti, būti tvarkingas, sąžiningas, tolerantiškas, sąžiningas, geranoriškas, pareigingas, darbštus, kūrybingas bei iniciatyvus;
  - 5.24. turėti galiojančią Asmens medicininę knygelę ir pažymėjimus, patvirtinančius apie Privalomojo pirmosios pagalbos bei Privalomojo higienos įgūdžių mokymo programų kursų išklaušymą;
  - 5.25. nuolat tobulinti įgytą profesinę kvalifikaciją, atsižvelgti į nuolatinę psichologijos mokslo, technikos ir praktikos pažangą;
  - 5.26. vadovautis individualaus priėjimo, lygių galimybių įtvirtinimo, konfidencialumo, vaiko apsisprendimo bei pripažinimo, atsakomybės ir kompetencijos principais, Lietuvos Respublikos įstatymais, Vyriausybės nutarimais ir kitais teisės aktais, Psichologų profesinės etikos kodeksu, įstaigos nuostatais, vidaus tvarkos taisyklėmis ir savo pareigybės aprašymu.

III SKYRIUS

ŠIAS PAREIGAS EINANČIO DARBUOTOJO FUNKCIJOS

6. Šias pareigas einantis darbuotojas vykdo šias funkcijas:
- 6.1. verčiasi psichologo praktika šią veiklą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka;
  - 6.2. pagal savo kompetenciją atlieka kliento psichologinį įvertinimą psichologines intervencijas, o įtaręs psichikos ar kitą sveikatos sutrikimą, siunčia psichiatro ar vaikų ir paauglių psichiatro konsultacijoms, rengia individualias rekomendacijas;
  - 6.3. individualiai konsultuoja krizę patiriančius asmenis/šeimas, jų vaikus, tėvų globos (rūpybos) netekusius vaikus, jų tėvus, artimuosius (toliau – klientas) psichologinių problemų sprendimo klausimais;
  - 6.4. vertina kliento poreikius, renka duomenis apie jo socialinę aplinką ir panašiai;
  - 6.5. supažindina klientą su konsultavimo procesu;
  - 6.6. kartu su klientu planuoja pagalbos teikimo procesą, sudaro individualius darbo planus;
  - 6.7. periodiškai vertina darbo su klientu eigą, rezultatus, efektyvumą;
  - 6.8. veda klientams užsiėmimus grupėse (savitarpio pagalbos grupes, tėvystės įgūdžių ugdymo ir panašiai);
  - 6.9. konsultuoja centro darbuotojus jų klientų problemų sprendimo klausimais;
  - 6.10. vykdo prevencinę veiklą (skaito paskaitas, metodinius užsiėmimus, rengia informacinius pranešimus ir panašiai);
  - 6.11. organizuoja ir veda mokymus Centro darbuotojams;
  - 6.12. dalyvauja vykdant Centro paslaugų gavėjų ir darbuotojų apklausas;
  - 6.13. pildo Centro nustatytas dokumentų formas;
  - 6.14. savarankiškai pasirenka darbo formą, metodus, instrumentus;
  - 6.15. susipažįsta su įstaigoje esamais dokumentais apie klientą tuo atveju, kai tai reikalinga psichologo paslaugų teikimui, užtikrina šių duomenų konfidencialumą;
  - 6.16. reikalui esant kreipiasi į kitas valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas bei fizinius ir juridinius asmenis dėl informacijos suteikimo. Užtikrina šių duomenų konfidencialumą;
  - 6.17. inicijuoja, rengia ir vykdo psichologinės sveikatos stiprinimo programas;
  - 6.18. planuoja ir įgyvendina Centre smurto ir priekabiavimo prevencines priemones, aiškinasi galimas smurto ir priekabiavimo atsiradimo priežastis, teikia siūlymus dėl jų šalinimo;
  - 6.19. laikosi psichologo profesinės etikos ir bioetikos principų, gerbia klientų teises;
  - 6.20. tvarko psichologo praktikos dokumentus psichologo praktikos dokumentų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka;
  - 6.21. paaiškina psichologo praktikos aplinkybes Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos, teisėsaugos institucijų ir kitų kontroliuojančių institucijų prašymu;
  - 6.22. atlieka aktualius psichologinius tyrimus atsižvelgdamas į įstaigos bendruomenės poreikius, skleidžia ir diegia psichologijos mokslo naujoves, teikia metodinę pagalbą klientams ir Centro darbuotojams;
  - 6.23. taiko tik psichologijos mokslo ir praktikos įrodymais pagrįstus, saugius tyrimo, konsultacijos ir prevencijos metodus, išskyrus teisės aktuose nustatytas išimtis;
  - 6.24. bendradarbiauja su įstaigos specialistais, esant būtinybei – su kitų institucijų ir organizacijų specialistais (Vaiko teisių apsaugos tarnybomis, psichikos sveikatos centrais, policija, nevyriausybinėmis organizacijomis ir kt.);
  - 6.25. teikia pasiūlymus sveikatos priežiūros padalinio vyr. bendrosios praktikos slaugytojai dėl paslaugų klientams, psichologo darbo organizavimo, įstaigos psichologinio klimato gerinimo;
  - 6.26. sistemingai teikia informaciją sveikatos priežiūros padalinio vyr. bendrosios praktikos slaugytojai apie veiklos problemines situacijas, reikiamos pagalbos būtinumą;
  - 6.27. vykdo gerosios darbo patirties sklaidą ir viešinimą, švietėjišką veiklą asmens psichologijos klausimais, organizuoja mokymus ir seminarus;
  - 6.28. gina ir gerbia Centro interesus, gerbia klientų teises ir jų nepažeidžia;

- 6.29. teikia pirmąją medicinos pagalbą jos teikimą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka;
- 6.30. atlieka kitas Lietuvos Respublikos teisės aktais, reglamentuojančiais psichologo praktiką, nustatytas pareigas;
- 6.31. atsisako teikti psichologines paslaugas, jei tai prieštarauja psichologo profesinės etikos principams arba gali sukelti realų pavojų kliento ar psichologo gyvybei ir (ar) sveikatai, išskyrus atvejus, kai teikiama būtinoji medicinos pagalba;
- 6.32. tobulina profesinę kvalifikaciją ją reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka;
- 6.33. teisės aktų nustatyta tvarka tikrinasi savo sveikatą;
- 6.34. dalyvauja įstaigos veikloje, organizuojamuose renginiuose, posėdžiuose ir susirinkimuose, darbo grupių ir komisijų veikloje, teikia pasiūlymus darbo kausimais;
- 6.35. įvertinti Centro klientų galias ir sunkumus, raidos ypatumus, psichologines, asmenybės ir ugdymosi problemas;
- 6.36. bendradarbiauti su kitų įstaigų specialistais, spręsti profesinės veiklos etines dilemas;
- 6.37. savarankiškai ir kartu su kitais Centro specialistais rengti ir taikyti sveikatos, stiprinimo, socialinių, tėvystės įgūdžių ir kt. stiprinimo priemonės asmeniui, grupei ar bendruomenei;
- 6.38. vykdo kitus nenuolatinio pobūdžio sveikatos priežiūros padalinio vyr. bendrosios praktikos slaugytojo pavedimus, kad būtų pasiekti įstaigos veiklos strateginiai tikslai ir kitas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytas pareigas.